

היתכנות של פינוי מרצון וקליטה לפני הסכם בקרב המתיישבים שממזרח לגדר הביטחון

ממצאי סקר 2013

פברואר 2014

תוכן עניינים

2	מבוא – מתודולוגיה
3	שאלות הסקר
	ממצאים
	1. פינוי מרצון
5	גרף 1.1: נכונות לפינוי מרצון לפני הסכם
5	גרף 1.2: נכונות לפינוי מרצון – לפי אזורים
6	גרף 1.3: נכונות לפינוי מרצון – לפי איכות חיים
6	גרף 1.4: נכונות לפינוי מרצון – לפי גיל
7	גרף 1.5: נכונות לפינוי מרצון – לפי רמת דתיות
	2. פינוי בהסכם
8	גרף 2.1: נכונות לפינוי במקרה של הסכם
8	גרף 2.2: נכונות לפינוי בהסכם – לפי אזורים
9	גרף 2.3: נכונות לפינוי בהסכם – לפי איכות חיים
9	גרף 2.4: נכונות לפינוי בהסכם – לפי רמת דתיות
	3. גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי
10	גרף 3.1: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי
10	גרפים 3.2: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי – בקרב המעוניינים בפינוי מרצון
11	גרפים 3.3: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי – לפי מין
12	גרף 3.4: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי – לפי גיל
	4. מנגנון ההחלטה הלגיטימי לפינוי בהסכם
13	גרף 4.1: מנגנון ההחלטה הלגיטימי לפינוי בהסכם
	5. קליטת המתיישבים בישראל
14	גרף 5.1: אזור מועדף לקליטה: גושים או קו ירוק – מוכנים לפינוי מרצון לעומת מוכנים לפינוי בהסכם
14	גרף 5.2: אזור מועדף לקליטה: בתוך הקו הירוק – מוכנים לפינוי מרצון לעומת מוכנים לפינוי בהסכם
15	גרף 5.3: אזור מועדף לקליטה במצב של פיצוי מוגדל לגליל ולנגב
	6. גורל היישוב בעקבות הסכם
16	גרף 6.1: גורל היישוב בעקבות הסכם
16	גרף 6.2: גורל היישוב בעקבות הסכם – פילוח מול נכונות לפינוי מרצון

מתודולוגיה

הסקר, שנערך באוגוסט 2013, הוא הסקר השלישי בסדרת מחקרים שנערכו על ידי מרכז מאקרו לכלכלה מדינית. הסקר הראשון נערך באפריל 2008 והסקר השני – בינואר 2012.

אוכלוסיית הסקר

האוכלוסייה שנדגמה בשלושת הסקרים היא אוכלוסיית המתיישבים שמתגוררים ביישובים ממזרח לגדר הביטחון, מתוך הנחה, כי גושי ההתיישבות ממילא יישארו בריבונות ישראל בכל הסדר עתידי, על בסיס מתווים בינלאומיים שונים. מטבע הדברים, אוכלוסיית הסקר לא כללה את תושבי המאחזים, שכן המאחזים אינם יישובים מוכרים על ידי המדינה ותושביהם רשומים כתושבים ביישובים אחרים.

גודל המדגמים

הסקר הראשון (2008) נערך בקרב מדגם מייצג של 698 איש ואישה, עם טעות דגימה מירבית של 3.9%.
הסקר השני (2012) נערך בקרב מדגם מייצג של 1,007 איש ואישה, עם טעות דגימה מירבית של 3.1%. לפני עריכת הסקר נערכו שלוש קבוצות מיקוד.
הסקר האחרון נערך בקרב מדגם מייצג של 501 איש ואישה, עם טעות דגימה מירבית של 4.5%.

מתודולוגיית הסקרים

- שאלות הסקר (ראו בעמוד הבא) נוסחו על ידי צוות מרכז מאקרו.
- איסוף הנתונים בשלושת הסקרים בוצע במשאל טלפוני (למעט קבוצות המיקוד) על ידי חברות סקרים שונות: 2008 – סמית ייעוץ ומחקר בע"מ, 2012 – מכון דחף, 2013 – מדגם.
- ניתוח הנתונים בוצע על ידי מרכז מאקרו.
- ממצאי הסקר שבחוברת זו הוצגו עם נתוני הסקרים הקודמים, ונמצאו דומים בטווח טעות הדגימה בכל השאלות.

בכל שאלה לגבי המתודולוגיה של הסקר, ניתן לפנות לד"ר רובי נתנזון, מנכ"ל מרכז מאקרו: 03-5251057.

שאלות הסקר

נכונות לפינוי מרצון וקליטה לפני הסכם

אם בחודשים הקרובים ממשלת ישראל תפנה לתושבים ביישובך ותסביר להם כי בשל רצונה להיערך לאפשרות של פינוי ישובים אם יחתם הסכם מדיני, הם מציעים כבר עכשיו לתושבים לעבור מרצונכם החופשי לישוב אחר ביהודה ושומרון שישאר בגבולות ישראל, או ליישוב בקו הירוק. זאת כמובן תורת פיצוי כספי שיאפשר לכם לרכוש דיור חלופי הולם. מה הסיכוי שתסכים לעבור בתנאים כאלו?

1. בטוח/ה שאסכים
2. חושב/ת שאסכים
3. חושבת/ת שלא אסכים
4. בטוח/ה שלא אסכים

מנגנון הלגיטימציה להסכם הכולל פינוי יישובים

ישנן מספר דרכים לקבל החלטות בנושאים מדיניים כבדי משקל. לגבי כל דרך שאפרט בפניך ציין בבקשה אם החלטה שתתקבל בדרך זו על חתימה על הסכם מדיני במסגרתו יפנו יישובים, היא החלטה לגיטימית או לא לגיטימית בעיניך?

(בנוגע לכל אחת מהאפשרויות ניתן היה להשיב: (1) בטוח שזו החלטה לגיטימית, (2) חושב שזו החלטה לגיטימית, (3) חושב שזו החלטה לא לגיטימית, (4) בטוח שזו החלטה לא לגיטימית)

1. החלטה שהתקבלה על ידי רוב רגיל בכנסת
2. החלטה שהתקבלה על ידי רוב מיוחס בכנסת (לפחות 70 חברי כנסת יצביעו בעד החתימה)
3. החלטה שהתקבלה על ידי רוב במשאל עם
4. החלטה על ידי רוב מיוחד במשאל עם (לפחות 60% מהמצביעים תומכים)
5. עריכת בחירות מוקדמות לכנסת על חתימת הסדר מדיני שבמסגרתו יפנו יישובים ביו"ש
6. עריכת בחירות מוקדמות לכנסת כשהנושא שבגללו תוכרזנה הבחירות הוא נסיגה חד-צדדית מיו"ש ופינוי יישובים מעבר לגדר, גם ללא הסדר מדיני

נכונות לפינוי בעקבות הסכם מדיני

אם יושג הסדר מדיני עם הפלסטינים שיאושר בדרך שהיא לגיטימית בעיניך, ויישובך לא ישאר בריבונות ישראלית, האם אז את/ה (משפחתך) תסכים/ו לעבור תמורת פיצוי כספי?

1. בטוח/ה שכן
2. חושב/ת שכן
3. חושבת/ת שלא
4. בטוח/ה שלא

גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי

לגבי כל אחד מהדברים הבאים ציין האם הוא יעודד או לא יעודד את הנכונות שלך לעבור למקום מגורים אחר. (בנוגע לכל אחת מהאפשרויות ניתן היה להשיב: (1) בטוח שיעודד, (2) חושב שיעודד, (3) חושב שלא יעודד, (4) בטוח שלא יעודד)

1. האפשרות להעתיק את היישוב כולו או לאזור גוש התנחלויות שיישאר בריבונות ישראלית או לנגב או לגליל
2. פיצויים בגובה הולם

3. מציאת תעסוקה הולמת לך ו/או לבן/בת הזוג בהתאם לתעסוקה הנוכחית או מתן הכשרה מקצועית להשתלבות בשוק העבודה
4. הבטחת ליווי פסיכולוגי ותמיכה לילדים
5. אם תדע שניתן לסמוך על הסכם השלום החלטת ממשלה על הקפאת הבנייה בהתנחלויות
6. החלטת ממשלה על הקפאת הבנייה בהתנחלויות
7. רצון להתרחק מגורמים קיצוניים
8. חוסר יציבות בטחוני ביהודה ושומרון

העדפה לקליטה בגושי ההתיישבות או בתחומי הקו הירוק (הופנתה רק לאלה שענו "בטוח שאסכים" או "חושב שאסכים" בשאלה על פינוי מרצון או פינוי בהסכם)

האם היית מעדיף לעבור לגור בתוך הקו הירוק או לשוב ביו"ש בגושי ההתנחלויות שישארו בגבולות ישראל?

1. ישוב בתוך הקו הירוק
2. ישוב ביו"ש בגושי ההתנחלויות שישארו בגבולות ישראל

העדפה קליטה באזור בתוך הקו הירוק (הופנתה רק לאלה שהעדיפו קליטה בתוך הקו הירוק)

לאיזה אזור בתוך הקו הירוק היית מעדיף לעבור בעדיפות ראשונה? (שאלה פתוחה)

העדפת קליטה בנגב או בגליל בעקבות פיצוי מוגדל

אם מתיישבים שיעברו לאחר הפינוי לגליל או לנגב יקבלו פיצויים גבוהים יותר, מאשר מתיישבים שיעברו לאזורים אחרים, לאן תעדיף לעבור?

1. לגליל או לנגב
2. לאזור אחר במרכז הארץ או באזור ירושלים
3. לישוב אחר ביו"ש

הערכה בנוגע למעמד היישוב בעקבות הסכם מדיני

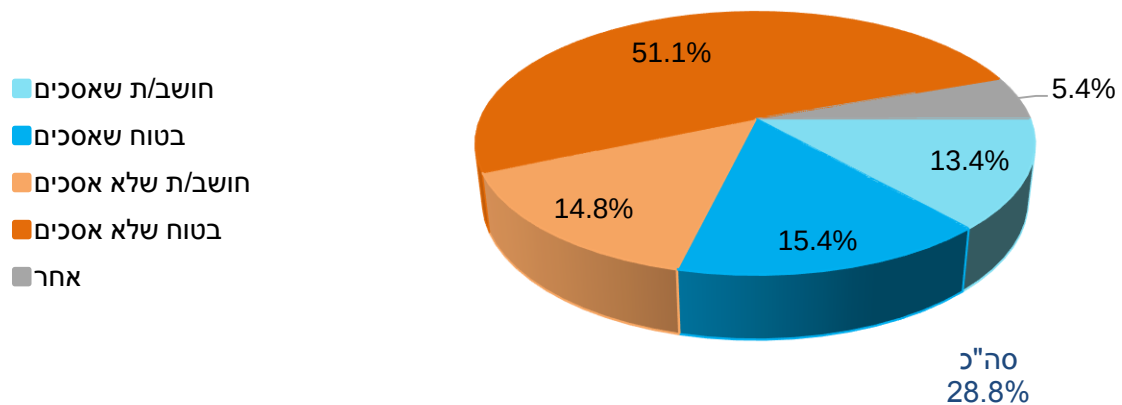
אם בעוד 5 שנים יחתם הסכם מדיני עם הפלסטינים, מה מבין הדברים הבאים יקרה לדעתך לשוב שלך אז?

1. הישוב יפונה והתושבים יקבלו פיצויים וילכו כל אחד לדרכו
2. הישוב יועתק כולו לאזור אחר בתוך המדינה
3. הישוב לא יפונה אך יתקיים תחת ריבונות מדינה פלסטינית שתקום ושתהיה אחראית לביטחונו
4. הישוב יסופח למדינת ישראל

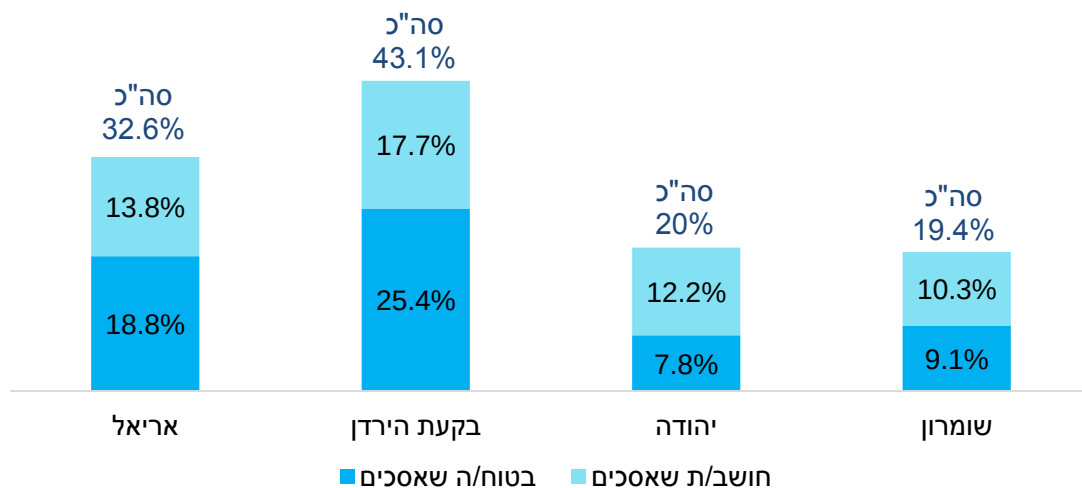
ממצאים

1. פינוי מרצון

גרף 1.1: מידת הנכונות לפינוי מרצון וקליטה לפני הסכם

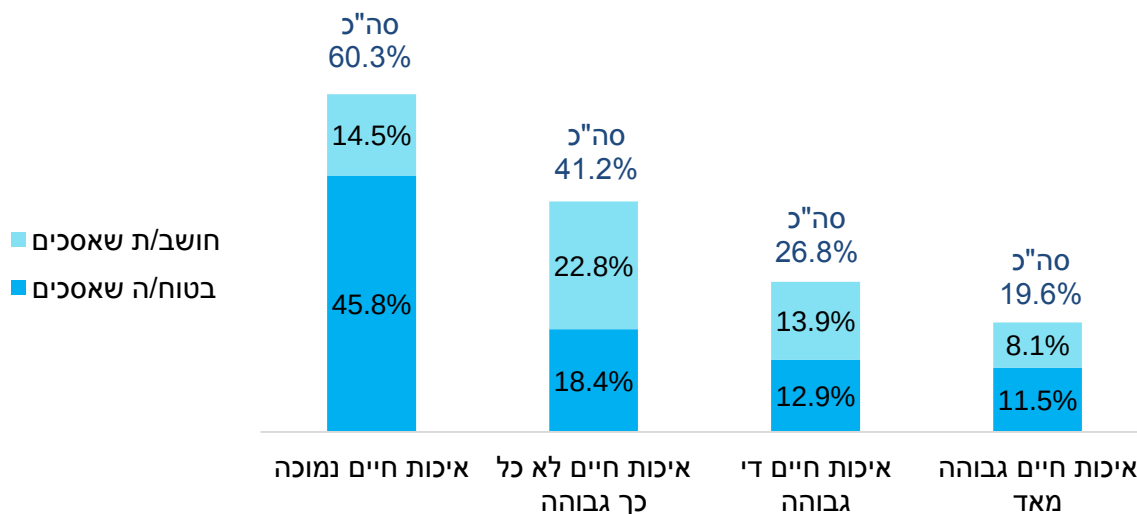


גרף 1.2: מידת הנכונות לפינוי מרצון לפני הסכם לפי אזורים

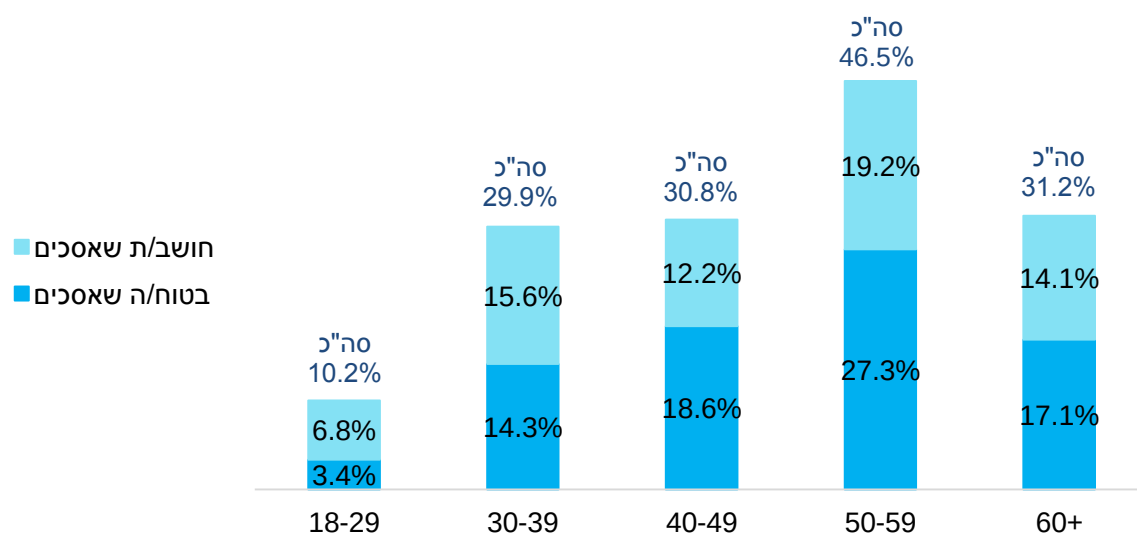


- שומרון: מ.א. בנימין, מ.א. שומרון ובית אל
- יהודה: מ.א. הר חברון, מ.א. גוש עציון וקריית ארבע
- בקעת הירדן: מ.א. ערבות הירדן (בקעת הירדן), מ.א. מגילות ים המלח ומעלה אפרים

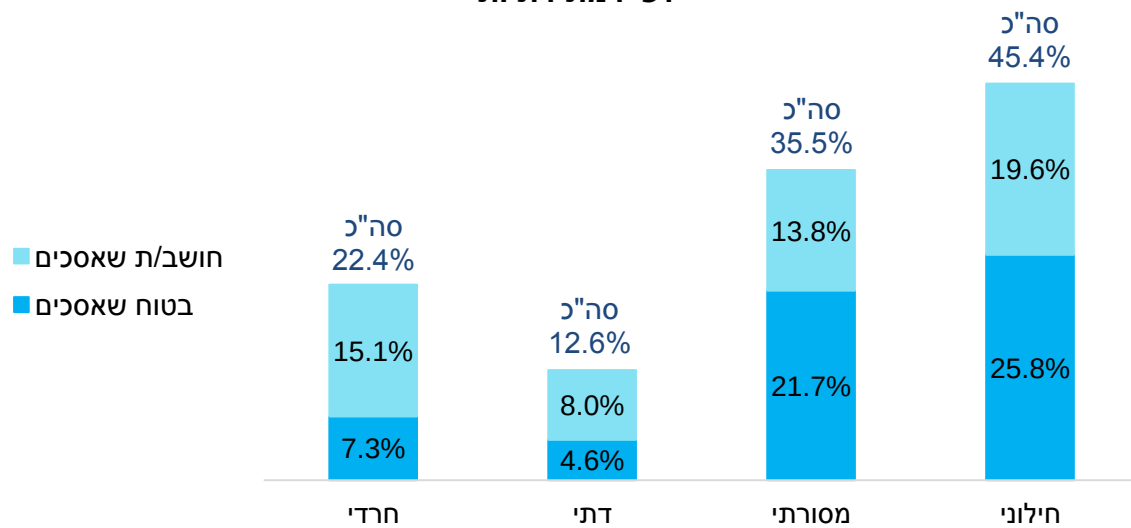
גרף 1.3: מידת הנכונות לפינוי מרצון לפני הסכם לפי איכות חיים



גרף 1.4: מידת הנכונות לפינוי מרצון לפני הסכם לפי גיל



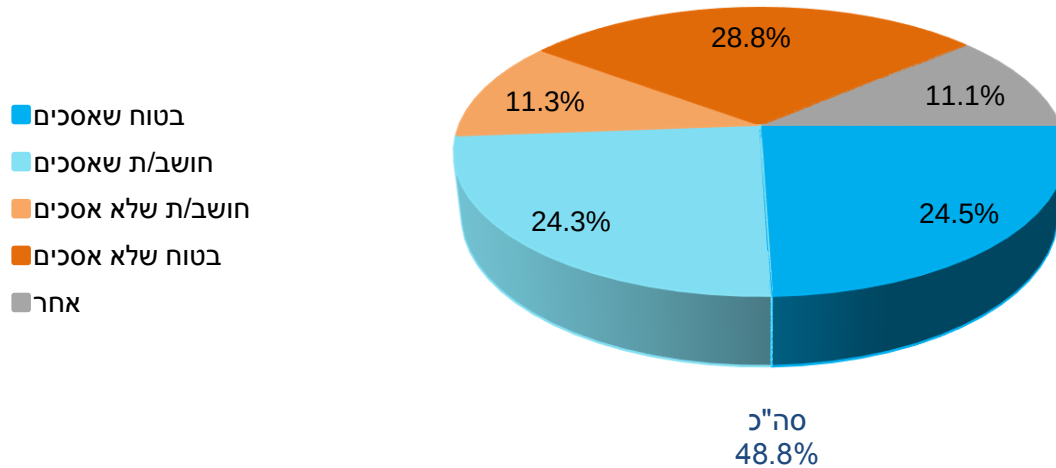
**גרף 1.5: מידת הנכונות לפינוי מרצון לפני הסכם
לפי רמת דתיות**



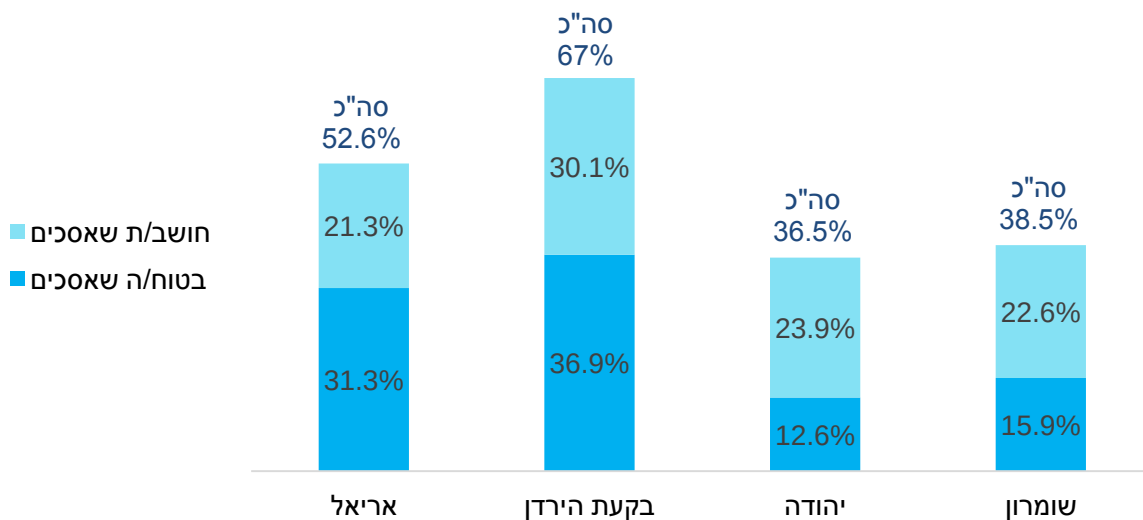
2. פינוי בהסכם

(כל הנתונים בפרק זה כוללים את הן את אלה שמעוניינים בפינוי לפני הסכם והן את אלה שמעוניינים בפני בעקבות הסכם)

גרף 2.1: מידת הנכונות לפינוי במקרה של הסכם

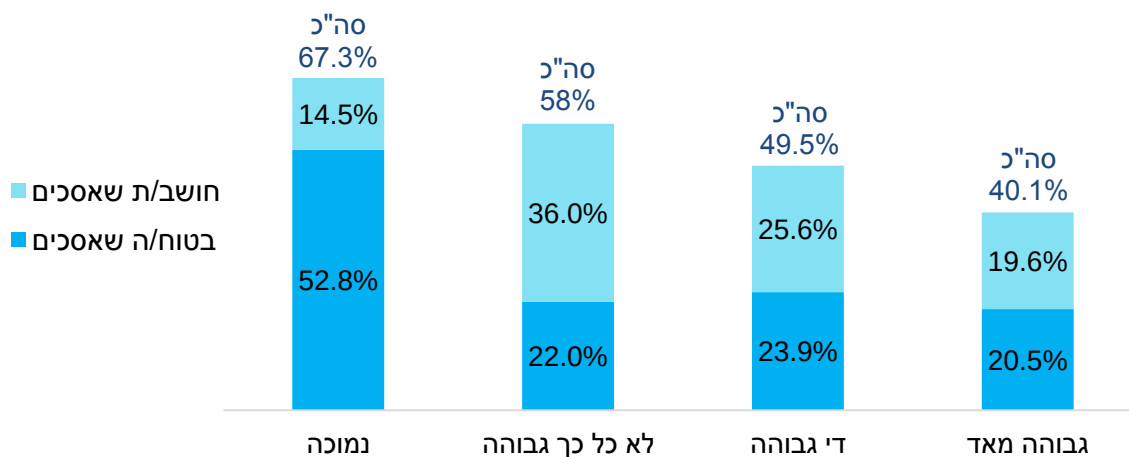


גרף 2.2: מידת הנכונות לפינוי במקרה של הסכם לפי אזורים

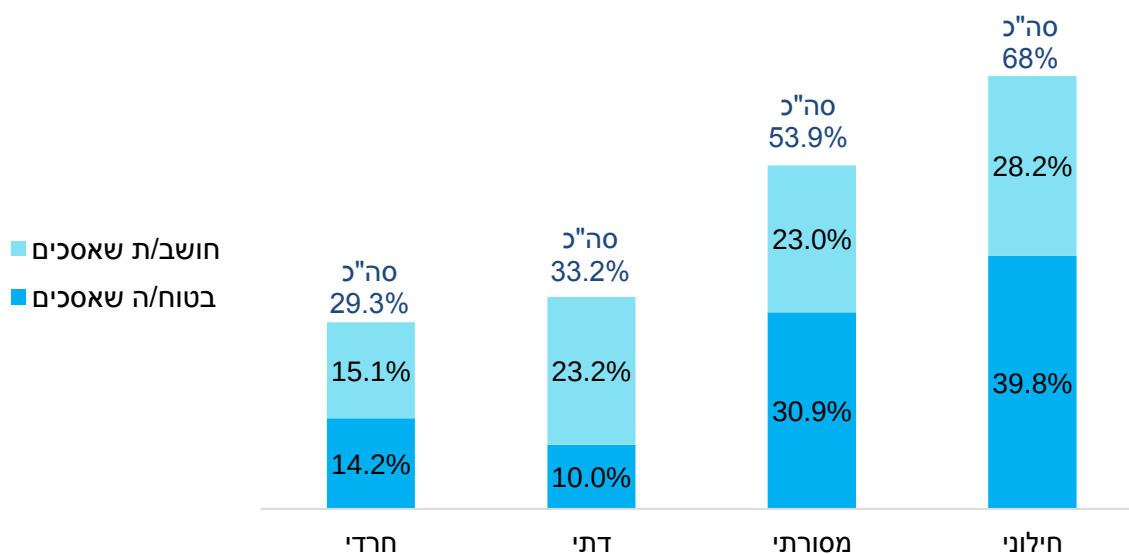


- שומרון: מ.א. בנימין, מ.א. שומרון ובית אל
- יהודה: מ.א. הר חברון, מ.א. גוש עציון וקריית ארבע
- בקעת הירדן: מ.א. ערבות הירדן (בקעת הירדן), מ.א. מגילות ים המלח ומעלה אפרים

גרף 2.3: מידת הנכונות לפינוי במקרה של הסכם לפי איכות חיים



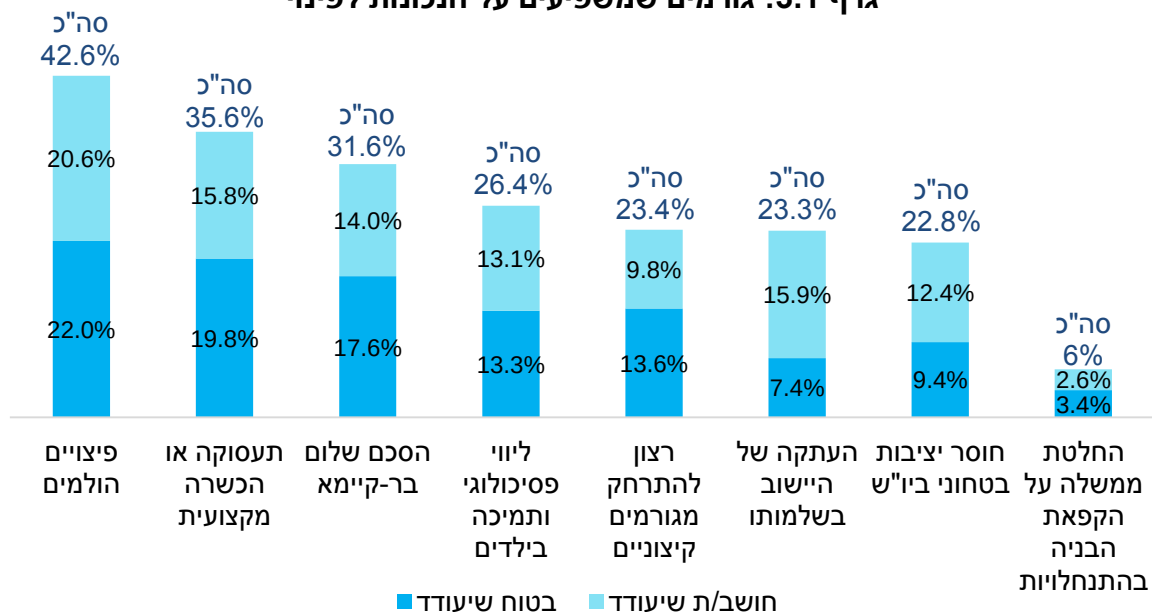
גרף 2.4: מידת הנכונות לפינוי במקרה של הסכם לפי רמת דתיות



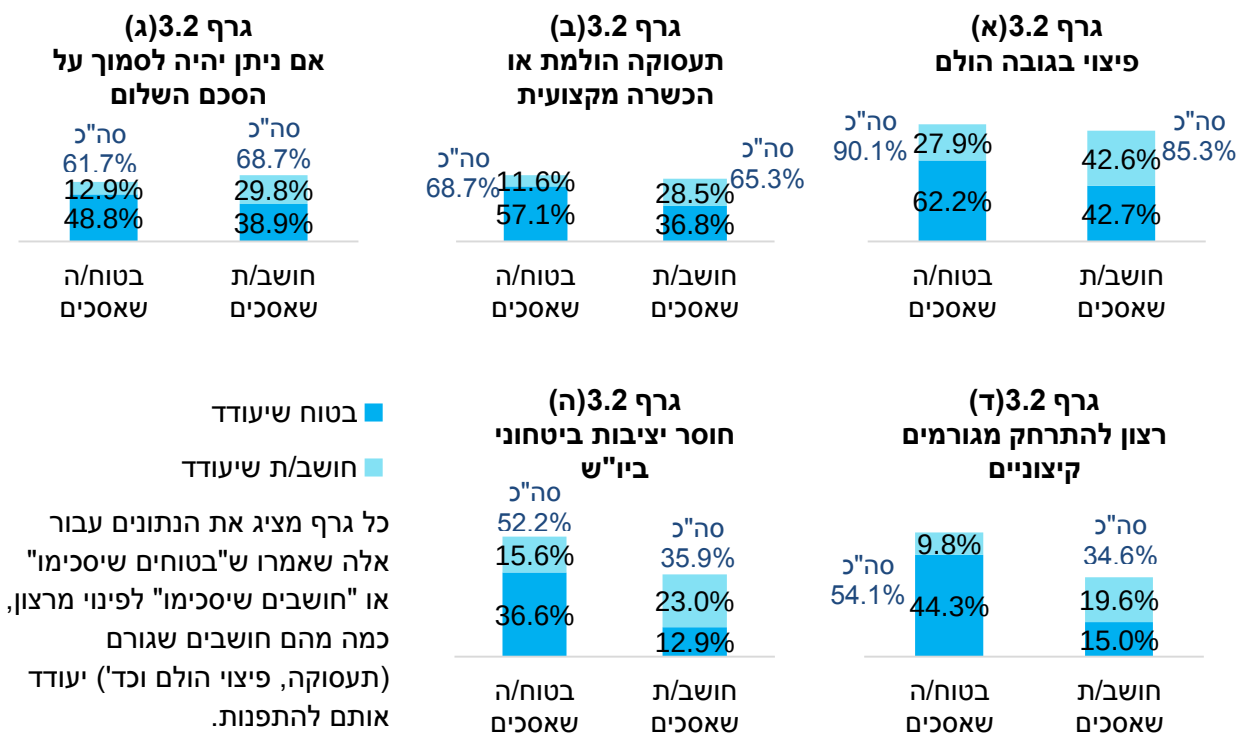
3. גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי

בקרוב כלל המדגם

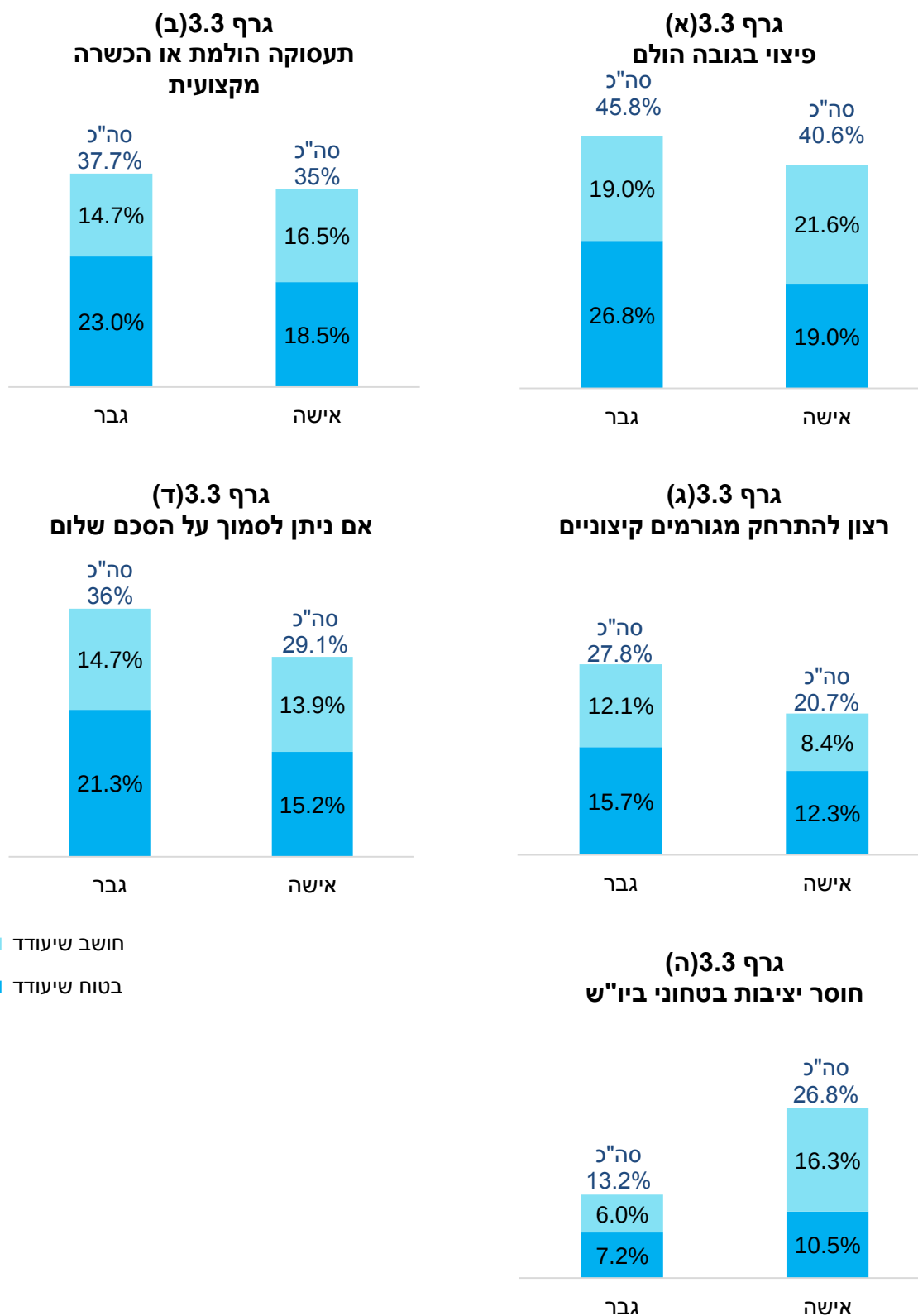
גרף 3.1: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי



גרפים 3.2: גורמים שמשפיעים על הנכונות – בקרב המעוניינים בפינוי מרצון

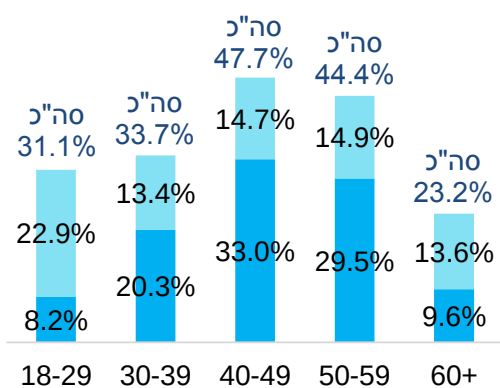


גרפים 3.3: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי לפי מין

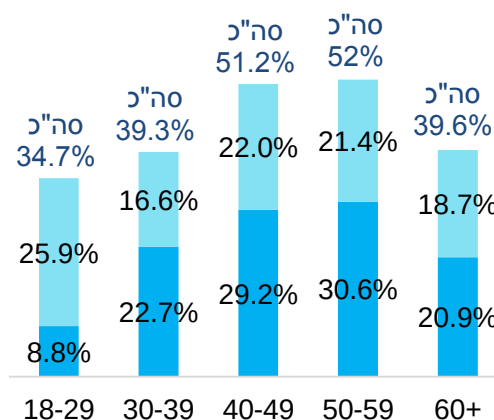


גרפים 3.4: גורמים שמשפיעים על הנכונות לפינוי לפי גיל

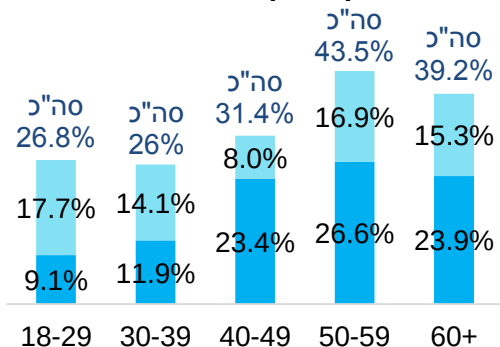
גרף 3.4(ב) תעסוקה הולמת או הכשרה מקצועית



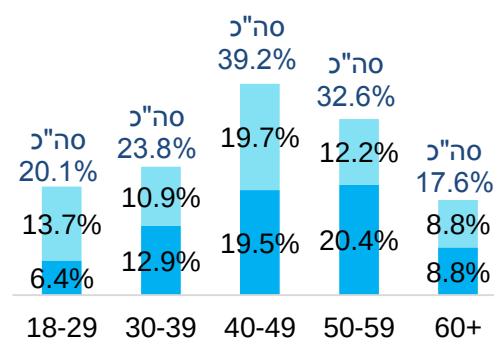
גרף 3.4(א) פיצוי בגובה הולם



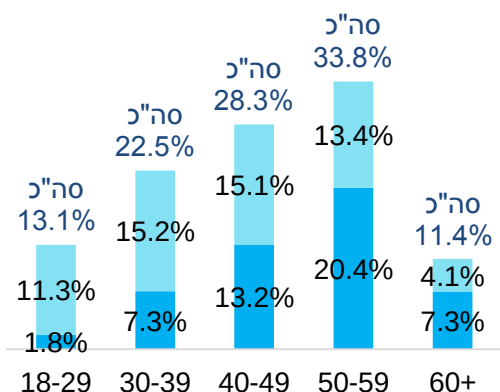
גרף 3.4(ד) אם ניתן לסמוך על הסכם שלום



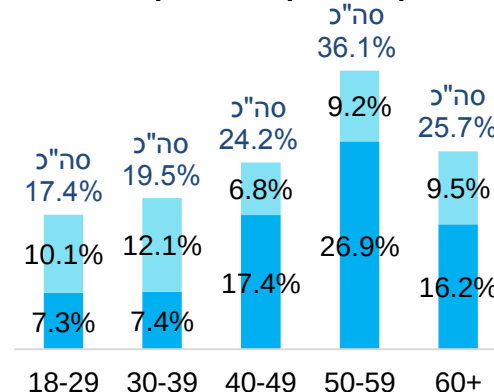
גרף 3.4(ג) ליווי פסיכולוגי לילדים



גרף 3.4(ו) חוסר יציבות ביטחוני ביו"ש



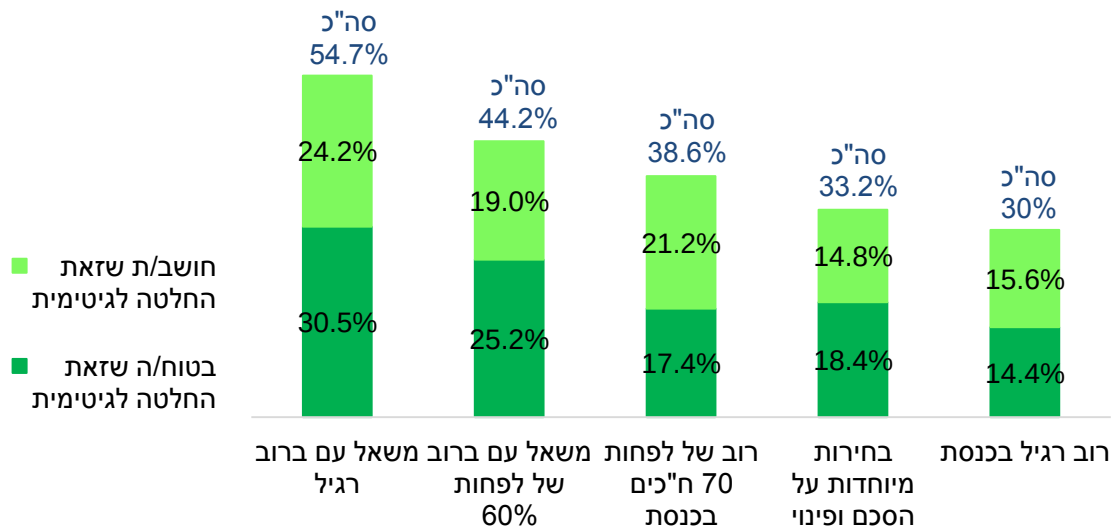
גרף 3.4(ה) רצון להתרחק מגורמים קיצוניים



■ בטוח שיעודד ■ חושב שיעודד

4. מנגנון ההחלטה הלגיטימי לפינוי בהסכם

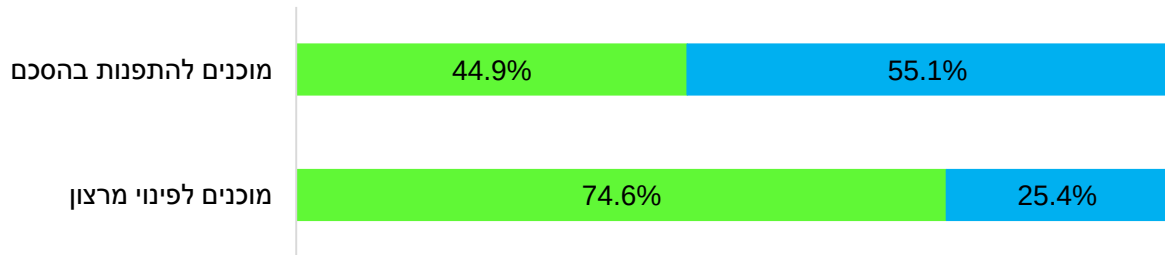
גרף 4.1: מנגנון ההחלטה הלגיטימי לפינוי בהסכם



5. קליטת המתיישבים בישראל

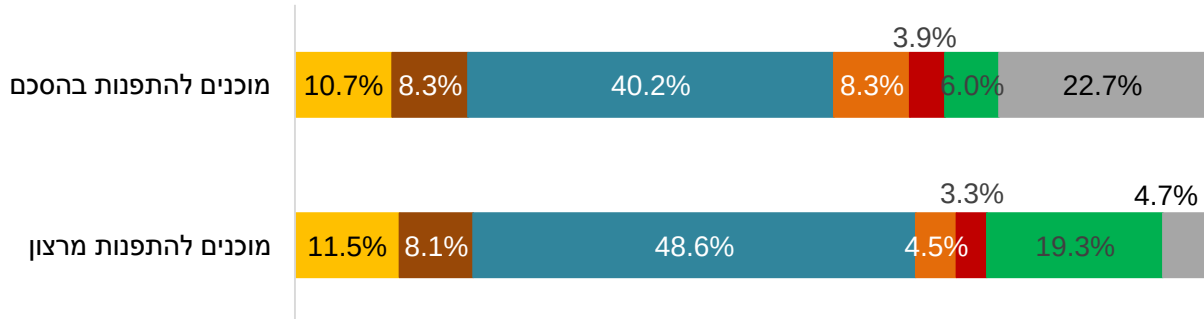
בפרק זה: "מוכנים להתפנות בהסכם" - רק אלה שמוכנים בהסכם אך לא לפני כן

גרף 5.1: העדפה לאזורי קליטה
גושי התיישבות או בתוך הקו הירוק



■ יישוב ביו"ש בגושי ההתנחלויות שישארו בגבולות ישראל ■ יישוב בתוך הקו הירוק

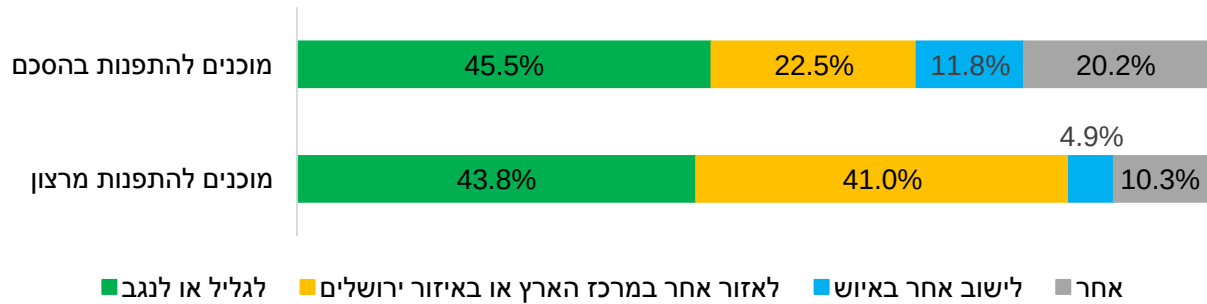
גרף 5.2: העדפה לאזורי קליטה
בתוך הקו הירוק



■ אחר ■ הגליל ■ אזור חיפה ■ נגב ■ מרכז הארץ ■ באיזור סביב ירושלים ■ ירושלים

* יש לציין, כי קטגוריית "אחר" כוללת את אלה שסירבו לענות על השאלה.

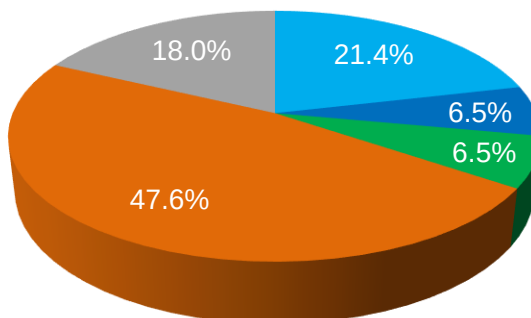
**גרף 5.3: העדפה לאזורי קליטה
פיצוי מוגדל לגליל ולנגב**



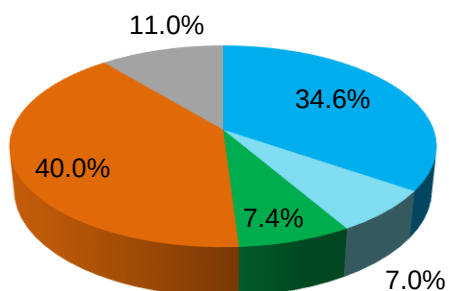
6. גורל היישוב בעקבות הסכם

גרף 6.1: אם ייחתם הסכם מדיני בתוך 5 שנים, מה יקרה ליישוב שלך?

- היישוב יפונה והתושבים יקבלו פיצויים
- היישוב יועתק כולו לאזור אחר בתוך המדינה
- היישוב לא יפונה אך יתקיים תחת ריבונות פלסטינית
- היישוב יסופח למדינת ישראל
- אחר

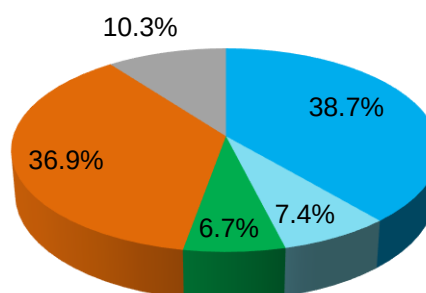


גרף 6.2(ב): בקרב אלה שהביעו נכונות לפינוי בעקבות הסכם (כולל אלה שמוכנים לפינוי מרצון לפניה הסכם)



- היישוב יסופח למדינת ישראל
- אחר

גרף 6.2(א): בקרב אלה שהביעו נכונות לפינוי מרצון לפני הסכם



- היישוב יפונה והתושבים יקבלו פיצויים
- היישוב יועתק כולו לאזור אחר בתוך המדינה
- היישוב לא יפונה אך יתקיים תחת ריבונות פלסטינית